

Tabletten, die nicht restlos abgebrannt sind, wegen der auftretenden Geruchsbelästigung nicht ausblasen, sondern unbedingt ausbrennen lassen. Falls nicht genügend Wasser im Kessel ist, sollte der Brennerschieber auf eine feuerfesten Unterlage gelegt werden und hier die Brennstofftabletten restlos abbrennen lassen.

16. Das Dampfabspererventil bei sichtbarer Dampfentwicklung (Manometerstand ca. 1 bar) durch eine Drehung nach links öffnen. Das Schwungrad von Hand anwerfen, damit das in der Dampfleitung und dem Zylinder befindliche Kondenswasser entweichen kann. Dadurch setzt sich die Dampfmaschine in Betrieb. Die Drehzahl des Schwungrades kann durch das Dampfabspererventil geregelt werden.

17. Der Kondenswasserbehälter sollte während des Dampfbetriebes **mehrfach entleert werden**. Hierzu vorher das Dampfabspererventil schließen und die Dampfmaschine stoppen.

18. Nach Beendigung des Dampfbetriebes und dem Abkühlen sollte die Dampfmaschine gewartet werden. Noch im Kessel vorhandenes Wasser durch das Öffnen des Wasserablassventils entleeren. Hierzu das Wasserablassventil öffnen und die Dampfpfeife durch leichtes Ziehen an der Kette öffnen - so entsteht kein Unterdruck beim Entleeren des Restwassers. **Vorsicht bei heißem Wasser!** Im Kessel verbleibendes Wasser kann der Funktion nicht schaden, aber evtl. zu Ablagerungen an dem Schauglas führen. Kalkrückstände am Wasserstandsschauglas oder im Kessel **auf keinen Fall mit Essig oder sonstigen stark ätzenden Mitteln entfernen** (Empfehlung: Verwendung eines kalklösenden Mittels, welches Messing und Lötzinn nicht angreift). Eine Rußbildung an der Unterseite des Kessels beeinflusst ebenfalls nicht die Funktion und kann mit einer Bürste entfernt werden. Zum Abschluss das Modell trockenputzen.

Garantie:

19. Alle WILESCO-Dampfmodelle durchlaufen eine Endkontrolle. Bei einem evtl. Fehler können Sie die Dampfmaschine über Ihren Fachhändler oder direkt an uns einsenden. **Wir bitten um Verständnis, dass bereits angeheizte/gebrauchte Modelle nicht gegen neue ausgetauscht werden können.** Die häufigsten Reklamationen sind undichte Dampfkessel. Die Lötnaht wird durch Beheizung ohne ausreichenden Wasserstand zerstört. In solchen Fällen verflüssigt sich das Lötzinn an der Lötnaht tropfenförmig und der Kessel wird undicht. Dies ist ein eindeutiger Beweis, dass der Kessel trockenbeheizt wurde. **Bitte beobachten Sie stets sorgfältig den Wasserstand, da eine Trockenbeheizung jegliche Garantieansprüche ausschließt.**

Umweltschutz wird auch bei uns groß geschrieben. Somit haben Sie die Möglichkeit nach einem langen Dampfmaschinenleben diese und auch die Original-Verpackung an uns zurückzugeben. (Versandkosten werden nicht übernommen.) Alle zurückgesandten Modelle / Verpackungen werden von uns einem fachgerechten Recycling zugeführt.

Dieses Modell ist ausschließlich für die oben beschriebene Funktion bestimmt.

Technische Änderungen behalten wir uns vor.

WILESCO wünscht Ihnen nun viel Spaß mit Ihrer Dampfmaschine und „Volldampf voraus!“

Attention! Before operating this steam engine model please read and observe thoroughly the operation instructions. Important information and safety precautions for your own safety:

1. For safety reasons, children should run the steam engine only under supervision of adults (recommended age: from 8 years on, not recommended for children under 36 months).

During the operation of the steam model until its complete cooling the engine must be under constant observation. 2. Each irregularity during operation has to be repaired by a competent and authorized person or by WILESCO themselves. Otherwise any warranty expires.

3. Any unauthorized change, repair or manipulation to the standard specification will also invalidate the warranty.

4. All parts which are under steam pressure so as boiler, spring loaded safety valve etc. leave our works only after a 100% examination. The spring loaded safety valve must not be manipulated. **The operation of the steam engine without any spring loaded safety valve is not allowed** The function of the spring loaded valve has to be checked before each operation by pressing the spring or by a small pull on the upper valve rod. If lime residues caused by hard water are visible on the spring loaded safety valve, it has to be replaced immediately.

5. **High temperatures:** The principles on which the engine works mean that the burner slide, boiler, boiler house, the spring loaded safety valve, the steam pipes etc. become very hot. Do not touch in order to avoid the risk of burns.

6. **Safety precautions:** During operation, take care that children do not touch any of the moving parts.

7. Danger if the boiler is heated without enough water! Always ensure that there is enough water in the boiler of the steam engine. Caution: When refilling WiTabs dry fuel tablets also refill up to the max. level. **The water must always be visible at least at the lower end of the sight glass,** otherwise the joints become leaking and the boiler will be destroyed. Any resulting claim, damage or consequential damage cannot be accepted. If the boiler or any steam leading part leak, stop the steam model immediately by removing the burner slide. Any necessary repair should be carried out by authorized staff or at the WILESCO company.

8. The steam engine meets all safety standards and actual regulations. Each boiler has been submitted to a bursting pressure and water test of 5 bar. The operating pressure is maximally 1,5 bar.

9. **Imperatively keep the operating instructions with your steam engine.**

10. We advise you to place the stationary steam engine on a non sliding surface or fix it onto a coated chipboard (approx. 16 mm thick) with 4 woodscrews (3,4 x 45 mm). The size of the board depends on how many models will be run with the steam engine.

Caution: Don't operate the steam model near flammable objects or on temperature-sensitive surfaces. Operation only under windless condition.

Operating instructions

11. Filling with water at the first operation and after cooling of the boiler: Unscrew the spring loaded safety valve and fill the boiler with the funnel up to the water level maximum (upper end of the sight glass), if possible with warm water. Lift the funnel slightly during filling so that the air inside the boiler can escape. Use only deficient in

lime water or, even better, water without any lime (e.g. distilled water). Then refit the spring-loaded safety valve.

12. Screw the pressure gauge with sealing ring(s) onto the boiler. Bring its face to the front side (eventually use further sealing rings of different thicknesses).

13. Screw the steam whistle onto the boiler. Do use only the spanner provided with the Engine. Do not tighten by turning the lever as this will be damaged. When screwing in the steam whistle, the lever with the chain should point outwards (use washers if necessary) so that the chain which operates the whistle does not come in contact with the boiler. Pull the chain gently to operate the whistle. **Note: the steam whistle can be used to check any overpressure in the boiler.** Assemble the smoke stack with the enclosed screws on the back side of the boiler house. Fit the mast of the streetlight on the baseplate according to the pictures. Connect the wires underneath the baseplate.

14. Before you oil the cylinder, **turn off the steam supply valve**. Then turn off the oil filler screw and fill in with WILESCO Steam Oil (item nr. Z 83) while turning the flywheel several times so that the oil is drawn in. Oil again when you refill WiTabs dry spirit tablets so that the piston does not seize (2-3 drops oil are enough for approx. 10 minutes running time). **Keep the steam supply valve closed during the oiling procedure.** Oil lightly all of the bearings and linkages. Before refilling the boiler with water, check by operating the steam whistle that no steam pressure is in the boiler.

15. Place 3 WiTabs dry fuel tablets upright into the burner slide (no more than 3 pcs.) and light them. Use only the original WILESCO burner slide. **Caution: because of the risk of danger from an open flame, always take the necessary safety precautions.**

The burner slide is adjustable. The oxygen supply and the flame height can be adjusted by moving the burner slide in relation to the air holes of the burner slide guide in the boiler housing. Before adding new fuel tablets, always check the water level and refill the boiler with water to ensure that the boiler does not run dry. The ratio of fuel tablets to the quantity of water in the boiler is designed so that the boiler cannot run dry without any added fuel tablets. **The burner slide must be completely pushed in** so that the flame does not damage the handwheel of the water drain valve. **Important: After the heating process, remove the burner slide from the guide whilst it is still hot**, otherwise unburnt fuel may cause the slide to stick. If the slide becomes stuck, it can be removed by tilting it slightly to the left or right.

Caution: dry spirit tablets require a lot of oxygen to burn properly. **That is the reason why, for an indoors use, the room should be well ventilated.** To prevent unpleasant smells, the fuel tablets should be burnt out - they should not be blown out. If there is not enough water in the boiler, place the burner slide on a fireproof plate until the tablets have burned out completely.

16. When steam appears (manometer indicating approx. 1 bar), turn once the steam supply valve to the left to open it. Then turn the flywheel by hand to let the condensation in the pipes and the cylinder escape. Then the steam engine will start to operate. The speed of the flywheel can be adjusted through the steam regulator.

17. The condensed water tray must be **emptied several times** while the steam engine is running. Before you empty the condensed water tray, turn off the steam regulator and stop the steam engine.

18. After use of the steam engine and when it cooled down, the Engine should be serviced. Pour out any water left in the boiler by opening the water drain valve. For this, unscrew the spring loaded valve, then open the steam whistle by pulling gently on the chain. This will prevent a vacuum when the residual water is drained off. **Be very careful if the water is still hot!** Any water left in the boiler cannot do any damage but might leave sediment on the sight glass. **Under no circumstances remove any lime scale formation on the water gauge glass or in the boiler with vinegar or a corrosive agent** (advise: use a lime dissolving agent which does not attack the brass and the solder). The building of soot on the lower side of the boiler does not influence the function of the steam engine and can be removed with a brush. Finally, dry the model using a clean cloth.

Guarantee:

19. All WILESCO steam engines are carefully checked before leaving the factory. However if a problem arises, you can return the steam engine to a specialized distributor or directly to WILESCO. **We are sure you will understand that already fired or used models cannot be exchanged for new ones.** The most frequent claims are leaking boilers. The solder will be destroyed if it is not enough water in the boiler. In such cases, the solder liquefy drop-shaped and the boiler becomes leaking. This is an obvious proof that the boiler was fired without enough water. **Please watch always carefully the water level because the heating without enough water excludes any demand for guarantee.**

This steam engine is only meant for the above described function.

Technical data can be amended without prior notice.

WILESCO wishes you lots of fun with your steam engine and „full steam ahead“!

Attention ! Avant la mise en marche de ce modèle d'une machine à vapeur veuillez lire et respecter ce mode d'emploi soigneusement. Remarques importantes et mesures à observer pour votre sécurité.

1. Pour des raisons de sécurité, les enfants doivent utiliser la machine à vapeur uniquement sous la surveillance d'un adulte (âge conseillé : à partir de 8 ans, non pas recommandé pour enfants en dessous de 36 mois). Au cours de son fonctionnement et jusqu'à son refroidissement complet, la machine à vapeur doit être constamment sous surveillance.

2. Tout défaut de fonctionnement de la machine à vapeur doit être réparé par un détaillant agréé ou par la société WILESCO elle-même. Dans le cas contraire, aucune garantie ne pourra être prise en considération.

3. Toute modification, réparation ou manipulation de la machine à vapeur non prévue dans le mode d'emploi annule la garantie.

4. Toutes les pièces soumises à la pression comme la chaudière, la soupape de sécurité à

ressort, etc. sont vérifiées à 100 % avant de quitter notre usine. Ne dérégler en aucun cas la soupape de sécurité à ressort. **Ne pas faire fonctionner une machine à vapeur sans soupape de sécurité à ressort.** Vérifier le bon fonctionnement de la soupape de sécurité avant chaque utilisation de la machine à vapeur en pressant le ressort ou en tirant brièvement la petite barre supérieure de la soupape. Si vous constatez des résidus de calcaire au niveau de la soupape de sécurité dûs à l'utilisation d'eau calcaire, changez immédiatement la soupape.

5. **Températures très élevées :** de par leur fonction, le brûleur, la chaudière, la chaudière, la soupape de sécurité à ressort, les tuyaux de vapeur, etc. présentent des températures très élevées. **Attention : ne pas toucher**, risque de brûlure !

6. **Mesures de protection :** lorsque la machine à vapeur fonctionne, veillez à ce que les enfants ne touchent pas les pièces en mouvement.

7. **Danger lors du chauffage lorsqu'il n'y a pas assez d'eau dans la chaudière !** Il faut absolument veiller à ne pas faire fonctionner la machine à vapeur avec un niveau d'eau insuffisant. Attention : remettre de l'eau dans la chaudière lors du rajout de pastilles de combustible sec WiTabs. **L'eau doit être toujours visible au moins en bas de la vitre du niveau d'eau.** Dans le cas contraire, les soudures ne seront plus étanches et la chaudière sera détruite. Les réclamations concernant ce point ne pourront pas être prises en compte, de même que les dégâts et les dommages en résultant. En cas de fuite d'eau ou de vapeur à la chaudière ou aux tuyaux, **arrêter immédiatement** la machine à vapeur (retirer le brûleur et actionner le sifflet de vapeur). La réparation ne devra être confiée qu'à un spécialiste agréé ou directement à la Société WILESCO.

8. La machine à vapeur est conforme aux normes de sécurité et aux directives légales en vigueur. Chaque chaudière est contrôlée à l'usine avec une pression à l'éclatement et à l'eau de 5 bar. La pression maximale de fonctionnement est de 1,5 bar.

9. **Conserver soigneusement le mode d'emploi avec la machine à vapeur.**

10. Il est conseillé de placer la machine à vapeur stationnaire sur une surface anti-dérapante ou de la fixer sur une plaque revêtue en contreplaqué et d'une épaisseur d'environ 16 mm avec quatre vis en bois (3,5 x 45 mm). La grandeur de la plaque dépend entre autres du nombre de modèles que vous voulez entraîner avec la machine à vapeur.

Ne pas faire tourner la machine à vapeur près des objets inflammables ou sur des surfaces sensibles à la température. Opération uniquement s'il n'y a pas de vent.

Mode d'emploi :

11. Remplir de l'eau au premier fonctionnement ou après refroidissement de la chaudière. Dévisser la soupape de sécurité à ressort et remplir la chaudière de l'eau chaude à l'aide de l'entonnoir jusqu'au maximum (bord supérieur du verre de niveau d'eau). Soulever légèrement l'entonnoir lors du remplissage d'eau afin que l'air puisse s'échapper de la chaudière. Utiliser uniquement de l'eau ayant une faible teneur en calcaire ou, ce qui est préférable, de l'eau sans calcaire (par exemple de l'eau distillée). Ensuite revisser la soupape.

12. Visser le manomètre muni de rondelles sur la chaudière et l'orienter tout droit (si nécessaire utiliser d'autres rondelles d'une épaisseur différente).

13. Monter le sifflet à vapeur sur la chaudière. Pour le serrage, n'utiliser que la clé fournie. Ne pas visser le sifflet en le tenant par le levier latéral, sinon il serait endommagé. Lors du serrage du sifflet à vapeur, le levier avec la chaîne doit être positionné vers l'extérieur (placer éventuellement des joints sous le sifflet) pour que l'actionnement de la chaîne soit possible pour l'utilisation du sifflet sans contact avec la chaudière. **Remarque : le sifflet permet de remédier très facilement à une surpression de la chaudière.** Monter la cheminée avec les vis jointes sur la partie arrière de la chaudière. Monter le pylône du lampadaire sur le coelc suivant les illustrations. Raccorder les cables en dessous du socle.

14. Pour huiler, **fermer la soupape d'arrêt de vapeur**, puis dévisser la vis de remplissage d'huile et remplir avec de l'huile pour machine à vapeur WILESCO (réf. Z 83). Faire tourner plusieurs fois le volant d'inertie pour que l'huile soit aspirée. Huiler le cylindre lors de chaque remplissage de combustible sec afin de que le piston ne se griffe pas (2 à 3 gouttes d'huile suffisent pour une durée de fonctionnement d'environ 10 minutes). **La soupape d'arrêt de vapeur doit rester fermée lors du rajout d'huile.** Huiler également tous les pâliers et toutes les articulations. Avant chaque remplissage de la chaudière, vérifier en actionnant le sifflet de vapeur que la chaudière ne soit plus sous pression.

15. Mettre 3 pastilles de combustible sec WiTabs (posé chant) dans le brûleur (ne pas utiliser plus de 3 morceaux). Ensuite, allumer le combustible. Utiliser exclusivement le brûleur de la marque WILESCO. **Attention : prendre toutes les mesures de sécurité nécessaires pour le maniement du feu et les respecter.**

Le brûleur est réglable. Les trous latéraux du brûleur correspondent à ceux de la glissière du brûleur dans la chaudière et permettent de contrôler le débit d'oxygène et donc la hauteur des flammes. Pour éviter de chauffer la chaudière à sec, vérifier le niveau d'eau avant chaque remplissage de combustible et remettre de l'eau dans la chaudière. Le rapport entre la quantité totale de combustible et la capacité totale en eau de la chaudière est calculé de telle sorte que la chaudière ne peut pas être chauffée à sec sans remettre de combustible. **Le brûleur doit être enfoncé complètement** afin que le volant de la soupape d'écoulement d'eau ne soit pas endommagé par la flamme. **Important : lorsque la chauffe est terminée, retirer le brûleur du rail pendant qu'il est encore chaud.** Dans le cas contraire, le brûleur peut rester collé à cause de résidus de combustible. Si le brûleur est bloqué, le retirer en le bougeant de droite à gauche.

Attention : La combustion des tablettes de combustible sec nécessite beaucoup d'oxygène. Une bonne aération de la pièce est donc nécessaire. Laisser les morceaux de combustible qui n'ont pas entièrement brûlé se consumer jusqu'au bout. Ne pas les éteindre en soufflant dessus en raison de la mauvaise odeur qui s'en dégagerait. S'il n'y a plus assez d'eau dans la chaudière, enlever le brûleur et le placer sur une base résistant au feu et laisser le combustible se consumer entièrement.

16. Lors de l'apparition de vapeur (pression de 1 bar au manomètre), ouvrir la soupape d'arrêt de vapeur en la tournant vers la gauche (1 tour). Lancer le volant d'inertie à la main pour évacuer l'eau de condensation se trouvant dans le tuyau de vapeur et dans le cylindre. La machine à vapeur se met alors en marche. Le nombre de tours du volant d'inertie peut être réglé par la soupape d'arrêt de vapeur.

17. Le récipient recevant l'eau de condensation doit être **vidé plusieurs fois** lors de l'utilisation de la machine. Pour cela, fermer auparavant la soupape d'arrêt de vapeur et arrêter la machine à vapeur.

18. Après l'utilisation de la machine et après son refroidissement, il est nécessaire de l'entretenir. Vider l'eau restant dans la chaudière en ouvrant la soupape d'écoulement d'eau. Pour cela, ouvrir la soupape d'écoulement d'eau et actionner le sifflet à vapeur en tirant légèrement sur la chaîne. On évite ainsi un phénomène d'aspiration en vidant le reste de l'eau. **Attention à l'eau brûlante !** De l'eau qui resterait dans la chaudière ne peut pas endommager celle-ci, mais cela pourrait provoquer des dépôts sur la vitre du

niveau d'eau. **Ne jamais enlever des dépôts de calcaire sur la vitre de niveau d'eau ou dans la chaudière avec du vinaigre ou tout autre produit corrosif.** Nous vous conseillons d'utiliser un dissolvant de calcaire n'attaquant pas le laiton et les soudures. La formation de suie sur la partie inférieure de la chaudière n'a aucune influence sur sa fonction et peut être enlevée avec une brosse. Enfin, sécher la machine à vapeur en l'essuyant.

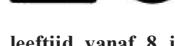
Garantie :

19. Toutes les machines à vapeur WILESCO sont soumises à un contrôle final. Si toutefois vous constatez un défaut, vous pouvez rapporter la machine à vapeur à votre détaillant ou nous la retourner directement. **Il n'est pas possible d'échanger des modèles ayant déjà été utilisés ou mis en chauffe contre des neufs, et nous vous prions d'en comprendre les raisons.** Les réclamations les plus courantes concernent des chaudières présentant des fuites. La soudure est détruite lors de la chauffe avec un volume d'eau insuffisant dans la chaudière. Dans ce cas, la soudure se liquéfie en forme de gouttes au niveau de la soudure et la chaudière n'est plus étanche. Ceci est une preuve évidente que la chaudière a été chauffée avec trop peu d'eau. **Veillez donc à toujours bien vérifier le niveau d'eau, car aucune garantie ne pourra être prise en compte si la machine a été chauffée avec un volume d'eau insuffisant dans la chaudière.**

Ce modèle est exclusivement destiné à la fonction mentionnée ci-dessus.

Nous nous réservons le droit d'apporter des modifications techniques.

WILESCO vous souhaite un excellent divertissement "à toute vapeur" !

Let op! Wilt u voor het in gebruik nemen van de stoommachine, de handleiding goed doorlezen en de aanwijzingen nauwkeurig opvolgen.

Belangrijke aanwijzingen en veiligheidsmaatregelen voor uw eigen veiligheid:

VEILIGHEIDSINSTRUCTIES:

1. Uit veiligheidsoverwegingen mogen kinderen (minimale leeftijd vanaf 8 jaar, niet geschikt voor kinderen onder de 36 maanden) de stoommachine alleen onder toezicht van volwassenen in gebruik nemen. Tijdens het gebruik van de stoommachine en de volledige afkoeling moet de stoommachine voortdurend onder toezicht van een VOLWASSENE staan.

2. Reparaties en/of aanpassingen van de stoommachine moeten door een erkende specialzaak of door de WILESCO importeur uitgevoerd worden, anders vervalt het recht op garantie.

3. Eigenhandige veranderingen, reparaties en/of manipulatie in afwijking van deze handleiding resulteert in uitsluiting van alle aansprakelijkheid en recht op garantie.

4. De stoomketel en overdruk-of veiligheidsventiel en andere delen staan bij gebruik onder stoomdruk en verlaten de fabriek daarom pas na een controle van 100%. **Het gebruik van de stoommachine zonder veiligheidsventiel is verboden** en de afstelling van dit veiligheidsventiel mag niet worden gewijzigd. Het veiligheidsventiel moet voor ieder gebruik gecontroleerd worden, door de veer in te drukken of door aan de bovenste ventielstang te trekken. Indien kalkresten op het veiligheidsventiel achter blijven moet dit onderdeel vervangen worden.

5. Tijdens en na gebruik zijn de stoomketel, ketelhuis, veiligheidsventiel, brandstoflaide en de stoomleidingen zeer heet. Deze delen **niet aanraken**. Het aanraken van deze delen kan ernstige verbrandingen van handen en lichaamsdelen tot gevolg hebben.

6. **Houd kinderen op afstand!** Hete onderdelen, bewegende machinedelen en stoom dat plotseling uit het veiligheidsventiel in stoomfluit komt, kunnen letsel veroorzaken.

7. **Gevaar van stoken met te weinig water in de ketel:** De ketel moet gevuld zijn met water tot de bovenrand van het peilglas. Het water niveau mag niet lager dan de onderrand van het peilglas staan. Indien dit toch gebeurt gaat de ketel stuk op de soldeeraad. Elke schade en volgschade kunnen niet verhaald worden en valt niet onder de garantie. Let op!

Wanneer u de brandstoflaide weer gaat vullen of navullen met de WiTab droge brandstoftabletten, dient u iedere keer de ketel maximaal met water te vullen, tot aan de bovenrand van het peilglas. Indien er toch lekkage ontstaat van de ketel of ergens anders water of stoom ontsnapt, moet de stoommachine onmiddellijk worden gestopt. Dat kan door de brandstoflaide te verwijderen en/of de stoomfluit te gebruiken. De hieruit volgende reparatie mag alleen door een erkende dealer of de Wilesco importeur gerepareerd worden.

8. Deze stoommachine voldoet aan de wettelijke veiligheids- en kwaliteitsnormen. De ketel is getest tot een druk van 5 bar. De werkdruk bedraagt maximaal 1,5 bar.

9. Wij adviseren de stoommachine op een stroef oppervlak te plaatsen, of op een stuk 16mm dik multiplex of spaanplaat met coating, te monteren en met 4 houtschroeven 3,5x45 mm. De afmetingen van de plaat worden bepaald door het aantal modellen dat met de stoommachine worden aangedreven.

10. **Bewaar deze handleiding zorgvuldig bij de stoommachine en raadpleeg deze regelmatig.**

Let op! De stoommachine altijd buiten bereik van brandbare stoffen en voorwerpen laten werken, de stoommachine op een windstille plek, en op een hitte bestendig oppervlak in gebruik nemen.

GEBRUIKSAANWIJZING:

11. Het veiligheidsventiel uit de ketel draaien en met behulp van de bijgeleverde trechter de ketel maximaal met water te vullen (dit is de bovenkant van het peilglas). Liefst met warm water, dit verkort n.l. de opwarmtijd. Tijdens het vullen de trechter een klein beetje oplichten, waardoor de lucht uit de ketel kan ontsnappen. Alleen kalkarm water gebruiken; indien dit niet voorhanden is, raden wij u gedistilleerd water aan. Tot slot de veerveiligheid (overdrukventiel) in de ketel schroeven.

12. De pakking-ring(en) over het Schroefdraad van de manometer schuiven en dan de manometer op de ketel draaien. De manometer moet met de wijzerplaat naar voren staan. Dit kan door verschillende ringen tussen manometer en de ketel te plaatsen.

13. Schroef de stoomfluit op de ketel met behulp van de bijgeleverde steeksleutel. **Draai niet aan de handel van de fluit.** Deze handel met ketting moet naar de zijkant van de ketel

wijzen, zodat aanraking met de ketel en ketelhuis wordt voorkomen. Indien nodig extra pakking-ringen tussenvoegen om de juiste hoek tussen de ketel en de stoomfluit te krijgen. **Met de stoomfluit kunt u makkelijk de stoomdruk in de ketel regelen.** De schoorsteen met de twee bijgeleverde schroefjes op de achterkant van het ketelhuis monteren. De lantaarnpaal volgens de afbeelding in de sokkel steken, en de aansluitdraden aan de onderkant van de grondplaat monteren in de montage klemmen.

14. Bewegende delen moeten gesmeerd worden! Hiervoor dient de ketel stoomvrij te zijn. Doe dit m.b.v. de stoomfluit. Draai de stoomafsluiter dicht. Draai het dopje van de smeerpip af en vul deze met enkele druppels Wileesco stoommachine olie (artikel Z 83). Tijdens het smeren moet het vliegwiel enkele malen rondgedraaid worden zodat de olie in de cilinder wordt gezogen. Elke keer als de brandstoflaade wordt bijgevuld dient u te smeren zodat de zuiger niet vast kan lopen. (2 a 3 druppels olie zijn voldoende voor circa 10 minuten looptijd). Smeer alle bewegende delen en lagers met een klein druppeltje olie.

16. WiTabs-Brandstofblokjes op de zijkant in de brandstoflaade plaatsen (niet meer dan 3 stuks). De blokjes aansteken. Uitsluitend de originele Wileesco brandstoflaade gebruiken.

Waarschuwing: Open vuur brengt risico's met zich mee. Neem de nodige veiligheidsmaatregelen. De luchttoevoer is instelbaar door de gaatjes aan de zijkant van de brandstoflaade. Door een geringe verschuiving kan de zuurstoftoevoer en dus de vlamhoogte worden geregeld. Controleert het waterpeil in de ketel alvorens nieuwe brandstoftabletten in de brandstoflaade worden geplaatst. De machine is zo ontworpen dat met een gevulde stoomketel en één gevulde brandstoflaade de ketel niet kan droogkoken. Extra brandstoftabletten vereisen dus hernieuwde vulling van de stoomketel. De brandstoflaade dient geheel in het ketelhuis geschoven te zijn om schade aan het peilglas en stoomafsluiter te voorkomen. Na het stoppen met stoken moet de brandstoflaade uit het ketelhuis gehaald worden om te voorkomen dat deze vast gaat kleven in de houder. Indien dit toch gebeurd is kunt u door voorzichtig wrikken de brandstoflaade weer los trekken. **Waarschuwing: Het stoken van brandstofblokjes vraagt veel zuurstof voor een goede verbranding.**

Ventilatie van de ruimte waarin wordt gestookt is noodzakelijk. Brandstofblokjes geheel laten opbranden. Niet uitblazen dit veroorzaakt een viese stank! Maar de blokjes laten uitbranden buiten het ketelhuis. Indien de brandstoflaade wordt verwijderd dient deze geplaatst te worden op een vuurvaste ondergrond (bijvoorbeeld een tegel) om daar verder op te branden.

17. Wanneer stoom uit de schoorsteen komt (manometerstand ongeveer 1 bar) de stoomkraan openen door linksom te draaien. Het vliegwiel even met de hand in beweging brengen om de condens in de leidingen en de cilinder te laten ontsnappen. Het toerental kan d.m.v. de stoomafsluiter worden geregeld.

18. Het condenswaterbakje moet tijdens de werking van de stoommachine diverse malen geleegd worden. Vooraf de stoomkraan dichtdraaien en de stoommachine stoppen.

ONDERHOUD:

19. Na gebruik moet de stoommachine onderhouden worden. Het in de ketel resterende water moet geleegd worden door het openen van de waterafsluiskraan. Gelijktijdig de stoomfluit openen door aan de ketting te trekken, zodat er geen onderdruk ontstaat. **Pas op voor heet water!** Het resterende water is niet schadelijk maar kan wel kalkafzetting op het peilglas veroorzaken. **Kalkafzetting op het peilglas of in de ketel in geen geval verwijderen met schoonmaakazijn of soortgelijke scherpe producten.** (Aanbeveling: gebruik een kalkoplossend middel dat messing of soldeer niet aantast.) Sterke roetvorming aan de onderkant van de ketel kan met een borstel verwijden worden (eventueel tandemborstel). Tot besluit de machine droogmaken en poetsen.

GARANTIEBEPALINGEN:

20. Alle Wileesco-stoommachines ondergaan een zorgvuldige eindcontrole voordat deze de fabriek verlaten. Indien toch gebreken optreden, dan zullen wij behulpzaam zijn bij eventuele reparatie. U kunt de stoommachine rechtstreeks aan de dealer of importeur zenden. Wij vragen begrip voor het feit dat al gestookte machines helaas niet omgeruild kunnen worden voor nieuwe modellen.

Een veel voorkomende klacht betreft lekkende stoomketels. Dit wordt veroorzaakt door stoken met te weinig water in de ketel. Dit zogenaamde droogkoken veroorzaakt lekkage door vloeien van de soldeeraden tot soldeerdruppels. Dit is het bewijs dat de stoomketel is doorgekoekt. Hierop wordt onder geen beding garantie gegeven.

Nogmaals: **Het waterpeil altijd goed in de gaten houden en zonodig bijvullen.**

Dit model mag uitsluitend voor bovenstaand omschreven doeleinden gebruik worden. Wij houden het recht voor technische veranderingen door te voeren.

Dank voor uw aandacht, wij wensen u veel plezier met deze mooie stoommachine. En nu..... aan de slag !

Wileesco importeur: Sweering b.v. Te Almere-Haven (NL)

Tel. 036-5310051

Fax. 036-5312284 Email: wileesco@planet.nl

Obs!

Läs ångmaskinens anvisningar noggrant och notera:
Innan du använder ångmaskinen, läs och följ bruksanvisningen noga. Viktiga anvisningar och säkerhetsåtgärder för din egen säkerhet:

1. Av säkerhetsskäl bör barn endast använda maskinen under uppsikt av vuxna (rekommenderad ålder från 8 år / ej lämplig för barn under 36 månader). Ångmaskinen måste alltid hållas under uppsikt vid drift och till dess den har svävat helt.

2. Eventuella driftstörningar får endast åtgärdas av auktorisering fackman eller av WILESCO – i annat fall upphör garantin att gälla.

3. Vid förändringar, reparationer och manipulationer som utförs på egen hand och avviker från bruksanvisningen leder till att all garanti upphör att gälla.

4. Delar som står under ångtryck, t.ex. ångpanna och fjädersäkerhetsventil, har genomgått en 100 procentig kontroll före leverans. Fjädersäkerhetsventilen får inte justeras. **Ångmaskinen får inte användas utan fjädersäkerhetsventil.** Före varje användning måste fjädersäkerhetsventilens funktion kontrolleras, genom att du trycker

i hop fjädern eller drar kort i den övre ventilstängen. Om kalkrester från kalkhaltigt vatten har avlagrats på fjädersäkerhetsventilen, måste denna genast bytas ut mot en ny.

5. **Höga temperaturer:** när ångmaskinen är igång blir slidplattan, pannan, pannhuset, fjädersäkerhetsventilen, ångledningarna osv. varma. Berör ej dessa! Risk för brännskada!

6. **Skyddsåtgärder:** Det är därför viktigt att se till att barn inte berör rörliga maskindelar under drift.

7. Uppvärmning är farligt om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan. Kontrollera alltid att det finns tillräckligt med vatten innan du startar ångmaskinen. Obs: När man använder WiTabs torrbränsletabletter måste det finnas maximalt mängd vatten i pannan. **Vattenivån måste alltid vara synlig upp till minst den nedre kanten av glaset,** annars försvaras lödställenas tätnings och pannan går sönder. Reklamation, skada och följdskada som uppstår pga detta beaktas ej. Vid läckor i ångpannan eller vid armaturerna som leder till att vatten eller ånga trär ut, måste ångmaskinen genast stängas av (ta ur brännsliden och använd ångvisslan). Nödvändiga reparationer får endast utföras av auktorisering fackpersonal eller WILESCO.

8. Ångmaskinen uppfyller gällande säkerhetskrav och föreskrifter. Alla ångpannor kontrolleras med ett spräng-/vattentryck på 5 bar. Driftrycket är högst 1,5 bar.

9. **Det är väldigt viktigt att bruksanvisningen finns tillgänglig vid varje användningstillfälle.**

10. Placerå ångmaskinen på ett halkfritt underlag eller till exempel på en spänplatta (ca 16 mm) med ett lämpligt tytskikt. Fäst ångmaskinen med fyra träskruvar (3,5 x 45 mm). Anpassa storlekens på plattan efter hur många modeller du vill använda tillsammans med ångmaskinen.

Observera: Ångmaskinen måste ha tillräckligt avstånd från bränbara föremål och får inte stå på temperaturkänsliga underlag och det måste vara vindstilla.

Bruksanvisning

11. Skruva loss säkerhetsventilen och fyll med en tratt på tanken med möjligt varmt vatten till högsta vattenivån (övre kanten av vattensiktglasten). Lyft trattens något, så att luften kan komma ur pannan. Använd endast kalkfattigt, eller allra helst kalkfritt, vatten (t.ex. destillerat vatten). Skruva därefter fast säkerhetsventilen igen.

12. Skruva tryckmätaren med packning på den gängade muttern på pannan. Rikta så att manometermätaren visas framifrån (eventuella misslyckades tätnings visas).

13. Montera ångvisslan på ångmaskinen. Använd den bifogade skruvnyckeln till att fästa ångvisslan. Dra inte åt ångvisslan med spaken på sidan, då kan den skadas. När du skruvar fast ångvisslan ska spaken med kedjan peka så långt utåt som möjligt, du kan eventuellt lägga olika packningar emellan. Då blir det lättare att dra i kedjan för att vissa utan att behöva röra vid ångmaskinen. Ångvisslan ljuder när du drar lätt i kedjan. Tips! Med ångvisslan kan du enkelt reglera ett övertryck i ångpannan eller kontrollera före smörjning om det finns något ångtryck kvar. Montera brännsnaren, med de medföljande skruvarna, vid den bakre tankdelen. Montera lyktstolpen, enligt bif. bild, på plattan. Anslut sladden på undersidan.

14. Du kan skruva loss oljepåfyllningsskruven och fylla på med WILESCO ångmaskinsolja, art.nr Z 83. Snurra svänghjulet flera varv, så att oljan tas upp. Smörj maskinen vid varje bränspelpåfyllning, så att kolven inte kan fastna (2–3 droppar olja räcker till ca 10 minuters drift). Smörj alla lager och länkar lätt. Innan pannan fylls på ska man också kontrollera att det inte är något ångtryck kvar i ångpannan, genom att öppna ångvisslan flera gånger.

15. Sätt WiTabs torrbränsletabletter på kanten av brännsnarens slid (högst 3 bitar). Tänd därefter tablettorna. Använd endast originalbränslelädan från WILESCO. **Obs! vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder för hantering med öppen eld.** Bränslelädan är inställbar och hållen på sidan är anpassade till bränslelädans styrning i pannhuset. Med den kan syretillförselet regleras och därmed även lägans höjd. För att undvika torrupsvärmning av pannan ska vattenivån kontrolleras och vatten fyllas på före påfyllning med bränsletsäkerhetsventil.

Bränslelädan ska vara helt inskjuten. **Viktigt! När uppvärmningen är färdig ska bränslelädan dras ut medan den fortfarande är varm – alltså innan den har svävat.** I annat fall kan lädan fastna genom att bränslesrester klibbar fast. Om bränslelädan någon gång skulle fastna är det lätt att lossa den genom att föra den fram och tillbaka i sidled (höger/vänster). **Obs!** Eldning med torrbränsletabletter kräver mycket syre. Därför är det nödvändigt att rummet har god ventilation! Tablett som inte är helt förbrukade avger en viss lukt och ska ej blåsas ut utan förbränna helt. Om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan ska bränslelädan ställas på ett eldfast underlag och bränsletsäkerhetsventilerna förbränna helt.

16. Sätt igång svänghjulet för hand, så att kondensvattnet i ångledningen och cylindern kommer ut. Nu sätts ångmaskinen i drift.

17. Den kondenserade vattentanken skall tömmas upprepade gånger under ångprocessen. Stäng ångans utloppsventil och stäng av ångmaskinen.

18. Efter användning: Öppna avtappningskranen och öppna ångvisslan genom att dra lätt i kedjan, så uppstår det inget vakuum när man tömmer ångpannan på vatten. Se upp för hett vatten! Vatten som är kvar i pannan kan inte skada funktionen, men ev. leda till avlägringar på kontrollfönstret. Avlägsna aldrig kalkrester på kontrollfönstret eller i pannan med ättika eller andra starkt frätande medel (Rekommendation: Använd ett kalklösande medel som inte angriper mässing och lödtenn). Sotbildning på undersidan av pannan påverkar heller inte funktionen och kan tas bort med en borste. Torka slutligen maskinen helt torrt.

Garanti:

19. Alla WILESCO-ångmaskiner genomgår en slutkontroll. Om ett fel skulle uppstå kan du skicka ångmaskinen till oss direkt eller via en fackman. Vi ber om förståelse för att uppvärmrunda/begagnade modeller inte kan bytas ut mot nya. De vanligaste reklamationerna är otäta ångpannor. Lödträden förstörs vid uppvärmning med för låg vattenivå. I sådana fall smälter lödtetten i lödträden och pannan blir otät. Detta är ett entydigt bevis på att pannan har torrupsvärmits. Vär nog med att ha en tillräcklig vattenivå, eftersom garantin inte gäller vid torrupsvärmning.

Det här tillbehöret är endast avsett att användas enligt den ovan beskrivna funktionen.

Vi förbehåller oss rätten att utföra tekniska ändringar.

WILESCO önskar Dig mycket nöje med Din ångmaskin och „full fart framåt“!